T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/436
KARAR NO : 2025/678
KARAR TR : 24/11/2025

ÖZET: 2918 sayılı Kanun'un 48/5. maddesi uyarınca verilen idari para cezası ve 6 ay süreyle sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin idari yaptırım kararının iptal edilmesi istemiyle açılan davanın, aynı Kanun'da yapılan değişiklikler uyarınca, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu kapsamında ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : O. O. H.
Davalı : Ankara Valiliği Trafik Tescil Denetleme Şube Müdürlüğü

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, alkollü araç kullandığı gerekçesiyle, hakkında idari yaptırım uygulandığını, yapılan kontrolde 0,43 promil alkollü olduğu tespit edildiği halde hastanede yapılan ölçümde 0,00 promil tespit edildiğini, ölçümün hatalı olduğunu belirterek, idari para cezasının ve sürücü belgesinin 6 ay süreyle geri alınmasına ilişkin işlemlerin iptali istemiyle adli yargı yerine başvurmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Ankara 3. Sulh Ceza Hakimliği 24/04/2025 tarih ve D.İş No:2025/4458 sayılı kararı** ile, talep konusunun idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, başvurunun usulden reddine karar vermiş ve bu karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir. Görevsizlik kararının ilgili kısmı şöyledir:

> *"...İtiraz dilekçesinde AA-0587625 seri sayılı ceza tutanağının iptali ile sürücü belgesi geri alma tutanağının kaldırılarak ehliyetinin iadesini talep edilmiştir.*
>
> *Benzer uyuşmazlığa ilişkin Yargıtay 7. Ceza Dairesinin 2022/4507 esas ve 2022/13604 karar sayılı kararında;*
>
> *" (..)bahisle aday sürücü belgesinin iptaline dair Ankara Trajik Denetleme Büro Amirliği tarafından tanzim olunan tutanağın ve 1339 TL idari para cezasının iptaline yönelik olarak yapılan başvuruyu inceleme görevinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 26/10/2020 tarih. 2020/579 Esas - 2020/597 Karar sayılı ilamında belirtildiği şekli ile idari yargıya ait olması nedeni ile yapılan başvurunun 5326 sayılı Kanunun 28/1-b maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar verilmesi" şeklinde belirtildiği.*
>
> *Somut olay ve talep kapsamı ile yüksek mahkeme kararı birlikte değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Yasanın Ek 17/3 maddesi uyarınca düzenlenen "sürücü belgesinin iptali" idari yaptırımına karşı yapılacak başvuruyu inceleme görevi 5326 sayılı Kabahatler Kanunun 3, 19 ve 27. maddeleri gereği idare mahkemelerinin görevi dahilinde olup, sulh ceza hakimliklerinin görevi içerisinde bulunmadığı anlaşıldığından itirazın reddine dair aşağıdaki şekilde karar vermek gerekmiştir. ..."*

3. Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 6my3hva - nbCg9VF - uDSA4mQ - MWR6+E= ile erişebilirsin

B. İdari Yargıda

4. **Ankara 3. İdare Mahkemesi 07/05/2025 tarih ve E.2025/645, K.2025/780 sayılı kararı** ile, davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Kabahatler Kanunu'nun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ancak; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.*
>
> *Uyuşmazlıkta; iptali istenen sürücü belgesinin geri alınması işleminin 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 112. maddesinde 12/07/2013 tarih ve 6495 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik ile maddenin yeniden düzenlendiği ve bu karara karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği anlaşılmaktadır.*
>
> *Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde de belirtildiği üzere idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından sürücü belgesinin geri alınması işlemine karşı açılan işbu davanın görüm ve çözümünde, Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinin 1. fıkrası uyarınca adli yargı yeri olan Sulh Ceza Hakimliklerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.*
>
> *Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesinin istikrar kazanan kararlarından biri olan 26/10/2020 tarih ve E:2020/572, K:2020/592 sayılı kararında; "2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48/9. maddesi uyarınca verilen idari para cezası ile sürücü belgesi geri alma tutanağına karşı yapılan itirazın aynı Kanun'un 112.maddesinde yapılan değişiklik ile adli yargının görevinde olduğu" yine Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 17/02/2020 tarih ve E:2020/55, K:2020/10 sayılı Bölge İdare Mahkemesi Kararları Arasındaki Aykırılığın Giderilmesi İstemi Hakkında Kararında; "2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48.maddesi uyarınca sürücü belgesinin geri alınmasına ve idari para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin işlemlere karşı açılan davalarda adli yargı merciilerinin görevli olduğu" belirtilmiştir.*
>
> *Bununla birlikte, sürücü belgesinin geri alınması işlemine karşı açılan davada adli yargı yerinin görevli olduğunun anlaşılması karşısında, idari para cezasına karşı açılacak davanın da yukarıda metnine yer verilen Kabahatlar Kanunu hükümleri uyarınca adli yargı yerinde görülmesi gerektiği açıktır. ..."*

5. Davacı vekilinin, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Ankara 3. İdare Mahkemesince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Alkol, uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin etkisi altında araç sürme yasağı:"* başlıklı 48. maddesinin 5. ve 12. fıkraları şöyledir:

> *"(Değişik: 24/5/2013 - 6487/19 md.)...*
> *Yapılan tespit sonucunda 0.50 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullandığı tespit*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 6my3hva - nbCg9VF - uDSA4mQ - MWR6+E= ile erişebilirsin

edilen sürücüler hakkında, fiili bir suç oluştursa bile,700 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgesi altı ay süreyle geri alınır. Hususi otomobil dışındaki araçları alkollü olarak kullanan sürücüler bakımından promil alt sınırı 0.21 olarak uygulanır. Alkollü olarak araç kullanma nedeniyle sürücü belgesi geri alınan kişiye, son ihlalin gerçekleştiği tarihten itibaren geriye doğru beş yıl içinde; ikinci defasında 877 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgeleri iki yıl süreyle, üç veya üçten fazlasında ise,1.407 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgeleri her seferinde beşer yıl süreyle geri alınır. Sürücü belgelerinin herhangi bir nedenle geçici olarak geri alınmış olması halinde belirtilen süreler, geçici alma süresinin bitiminde başlar.

...

Sürücü belgelerinin geçici geri alma işlemleri bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevliler tarafından yapılır."

7. 2918 sayılı Kanun'un *"Sürücü belgelerinin geri alınmasında ve iptalinde yetki"* başlıklı 112. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 12/7/2013-6495/20 md.)

Bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevlilerin ve trafik tescil kuruluşlarının yetkilendirildiği hâller hariç olmak üzere, sürücü belgelerinin geri alınmasına ve iptaline sulh ceza mahkemeleri karar verir.

Bu Kanunun 51 inci maddesinin ihlali ve 118 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı "100 ceza puanını doldurmak" eylemi nedeniyle sürücü belgelerinin geri alınmasına yine bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevliler yetkilidir.

Sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınması veya iptaline dair verilen kesinleşmiş mahkeme kararı örnekleri, sürücülerin sicillerine işlenmek üzere mahkemelerce ilgili trafik birimlerine gönderilir.

Bu Kanuna göre görülen davalar, diğer kanunlara göre görülen davalarla birleştirilemez.

Askeri araçları süren kişiler ile asker kişilerin bu Kanunda yazılı suçlarla ilgili davalarına da bu mahkemelerde bakılır.

Askeri görev ve hizmetlerin yürütülmesi sırasında askeri araç sürücülerinin asker kişilere karşı işledikleri trafik kazalarıyla ilgili suçlarda 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu hükümleri saklıdır."

8. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

9. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 6my3hva - nbCg9VF - uDSA4mQ - MWR6+E= ile erişebilirsin

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;
a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,
b) İşyerinin kapatılması,
c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,
d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,
gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"

11. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.
(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür ."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Recep KILIÇ'ın katılımlarıyla yapılan 24/11/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli ve idari yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, davacınınAnkara Trafik Denetleme Şube Müdürlüğünce yapılan denetim sırasında, 0,43 promil alkollü olarak araç kullandığından bahisle, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48/5. maddesi uyarınca hakkında düzenlenen 31/03/2025 tarih ve AA/0587625 seri sayılı ceza tutanağı kapsamında kesilen Trafik İdari Para Cezası ile 6 ay süreyle sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açıldığı anlaşılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 6my3hva - nbCg9VF - uDSA4mQ - MWR6+E= ile erişebilirsin

15. İncelenen uyuşmazlıkta, trafik idari para cezalarının bir idari yaptırım olduğu hususunda tartışma bulunmadığı, sürücü belgesinin geçici süreyle geri almasının ise 5326 sayılı Kanun'un 19. maddesinde belirtilen ve saklı tutulan idari yaptırımlardan biri olduğu, bununla birlikte, 2918 sayılı Kanun'da yapılan değişikliklerin, 5326 sayılı Kanun'a uygun değişiklik olduğunun kabulüyle, geçici süreli ehliyetin geri alınması idari yaptırımının görüm ve çözümünde 5326 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması, dolayısıyla da adli yargı yerinin görevli olması gerektiği anlaşılmaktadır.

16. Bu durumda, idari yargının görev alanına girmeyen her iki idari yaptırım yönünden 5326 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerektiğinden, aynı Kanun'un 27. maddesinin sekizinci fıkrasının uygulama alanı bulunmadığından 2918 sayılı Kanun ile 5326 sayılı Kanun'un 3. ve 16. maddeleri uyarınca davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

17. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Ankara 3. Sulh Ceza Hakimliğinin 24/04/2025 tarih ve D.İş No:2025/4458 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 3. Sulh Ceza Hakimliğinin 24/04/2025 tarih ve D.İş No:2025/4458 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

24/11/2025 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Recep KILIÇ'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
YAŞAR	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Recep
ARSLAN	BALLI	KILIÇ

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 6my3hva - nbCg9VF - uDSA4mQ - MWR6+E= ile erişebilirsin

KARŞI OY

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun dava konusu uyuşmazlık ile ilgili hükümleri bir bütün halinde değerlendirildiğinde, bir idari işlem olan sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin işlemlerden doğan uyuşmazlıklarda görevli mahkemelerin idari yargı mercii olduğu tartışmasız olup, 5326 sayılı Kanun'un 27/8. maddesinde yer alan *"idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının bu işlemin iptal talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği"* düzenlemesi uyarınca da dava konusu işlemlerden doğan uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyoruz.

Üye
Ahmet ARSLAN

Üye
Recep KILIÇ

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 6my3hva - nbCg9VF - uDSA4mQ - MWR6+E= ile erişebilirsin